

3. Лагутін В. Про теоретико-методологічні засади дослідження оплати праці. //Україна: аспекти праці . – 2010. – №3.- С. 16-17.
4. Залознова Ю. Економетричний аналіз реалізації основних функцій заробітної плати на вугільному підприємстві. //Україна: аспекти праці. – 2010. – №4. – С.16-17.
5. Шаламай К.В., Шилова Т.С. Заробітна плата як фактор стимулювання розвитку національного виробництва.[Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://intkoft.org>.

*Тетяна Коваленко, викладач
Кіровоградський юридичний інститут
Харківського університету внутрішніх справ
м. Кіровоград, Україна*

ДОКУМЕНТУВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ АПК

Вступ України у Світову організацію торгівлі, поглибив проблему врахування критерію якості сировини та готової продукції в різних сферах АПК, що вимагає створення системи управління якістю продукції на кожному агропідприємстві та придбання новітнього технологічного обладнання, яке спроможе здійснювати контроль за технологічними процесами, провадити аналіз якості відповідно до міжнародного сертифікату ISO–9001 [1], що дозволить завойовувати міжнародні ринки.

Стан облікової інформації в м'ясо-молочній сфері, дозволяє стверджувати, що стандартні типові форми первинних документів не дають можливості повною мірою оцінити якісні параметри сировини, яка надходить на підприємство є основою виробу, який придатний до реалізації.

Документування продукції, призначеної для подальшої реалізації необхідно відображати її якісні характеристики. Наприклад, в продукції м'ясо-молочної галузі, до якісних параметрів належать ґатунок молока, жирність, цукроза, вологість, кількість поживних речовин у виді виробу тощо.

При відображенні обліку якості готової продукції, слід запровадити контроль якості. В первинних документах потрібно подавати додаткову інформацію про якісні параметри, яка потребує додаткових затрат часу та коштів. Така інформація міститься в сертифікатах якості, сертифікатах відповідності та посвідченнях про якість. Але якщо немає системи контролю якості сировини, неможливо отримати достовірну інформацію про якість виготовленої продукції.

Про відсутність обліку та якості свідчать такі дані: за 9 місяців 2010 року в результаті перевірок, які здійснювали працівники служби державного нагляду Держспоживстандарту України, встановлено, що 10,7% перевіреної продукції не відповідає фізико-хімічним показникам; 4,1 % перевірених підприємств не мають нормативної чи технологічної документації; 6,1 % становить невідповідність нормам органолептичних показників [3]. Серед основних причин порушень – недостатній контроль під час закладення сировини, незадовільна організація приймання сировини, недотримання вимог нормативної документації щодо маркування продукції.

Роль інформації про якість в первинних документах та необхідність посилення контролю зумовлені великою кількістю претензій суб'єктів господарювання щодо готової продукції. В умовах ринку спостерігається тенденція зростання кількості претензій та судових позовів щодо порушення умов розрахунків, що підвищує роль інформації в первинних документах. Основним науковим методом збору доказів під час розгляду судових справ є судово-бухгалтерська експертиза відповідності походження документів, об'єктом якої є первинні документи, облікові реєстри та звітність.

Документування якісних характеристик та вдосконалення Викладене обліку якості продукції стосується і електронних форм первинних документів. Однак робота в цьому напрямі або взагалі не проводиться, або проводиться дуже повільно. Першочерговими завданнями в цій сфері є створення нових облікових програмних продуктів або удосконалення існуючих, з метою введення якісних параметрів в електронні форми первинних документів. Для цього в табличному процесорі Microsoft Excel зазначені вище форми первинних документів доповненням графою для позначення якісних параметрів продукції.

Зміна первинних документів потребує подальших змін у реєстрах фінансового обліку, які містять інформацію про діяльність підприємства. Інформаційне забезпечення повинне сприяти реалізації ефективного управління при мінімальних витратах на організацію та функціонування системи інформації, а отже, й оптимізації процесу документування. Це зумовлює об'єктивну необхідність подальшого розвитку організації обліку діяльності агропромислових підприємств та введення у первинних документах обліку якісних параметрів оцінки продукції.

Література:

1. Система управління якістю : Вимоги (ISO 9001:2000, IDT) : ДСТУ ISO 9001:2001. – [Чинний від 2001-06-27]. – К. : Держстандарт України, 2001. – 25 с. – (Національні стандарти України).
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 № 996-XIV : за станом на 1 січня 2007 р. /

- Верховна Рада України [Електронний ресурс] . – Режим доступу до сайту : www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=996-14.
3. Сайт Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики [Електронний ресурс] . – Режим доступу до сайту :
http://www.dssu.gov.ua/control/uk/publish/article/system?art_id=144212
4. Іванюта П. В. Первинний облік у системі управління якістю продукції / П. В. Іванюта // Агроінком. – 2008. – № 1-2. – С. 74–78.

*Ірина Комаренко, викладач
Чорноморський державний університет імені Петра Могили
м. Миколаїв, Україна*

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФАКТОРНОЇ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Існують загальні фактори конкурентоздатності підприємств, які формують визначене конкурентне середовище для фірм на національному та галузевому рівні. В цих спільних умовах діють всі підприємства окремої галузі, тому вони є усталеними. Поряд з цим, виникають специфічні фактори, які є особливими для кожної галузі та підприємства зокрема. Такі фактори визначаються на рівні діяльності підприємства та частково – галузі. Вони є змінними в залежності від особливостей тієї чи іншої галузі народного господарства. Поєднання всіх факторів визначає рівень конкурентоздатності підприємств, при цьому загальні фактори не змінюються, а специфічні розраховуються окремо для кожного підприємства. Такий підхід покладено в основу оцінювання рівня конкурентоздатності підприємств.

Оцінювання конкурентоздатності є комплексним та складним процесом, що обумовлено класифікаційною структурою основних її видів, а саме: національна, галузева та фірмова. Вказані види є взаємопов'язаними та доповнюють один одного, утворюючи замкнену систему конкурентоздатності. Отже, національна конкурентоздатність формує певне середовище, в якому діють різні галузі промисловості. Вони створюють власне конкурентне оточення, в якому функціонують окремі підприємства. Особливості конкурентної боротьби даних фірм створює фірмову конкурентоздатність. Такий процес можна розглянути і в зворотному порядку. Конкурентоздатне підприємство сприяє становленню конкурентоздатності всієї галузі в цілому. Сукупність конкурентних позицій галузей промисловості всередині країни формує її національну конкурентоздатність. Таким чином, обумовлено взаємозв'язок між основними видами конкурентоздатності.